

Kylävarasta valtakunnallinen toimintamalli – kylätoiminnan merkitys kokonaisturvallisuudelle tunnistetaan

[Maa- ja metsätalousministeriön virkakunnan puheenvuoro maa- ja metsätalouden, ruokajärjestelmän ja luonnonvarojen kehittämisestä tulevalle hallituskaudelle \(9.6.2026\)](#)

nostaa kylätoiminnan osaksi kokonaisturvallisuutta. Maaseudun toimivilla paikallisyhteisöillä ja elinvoiman ylläpitämisellä on keskeinen merkitys kokonaisturvallisuuden vahvistamisessa.

- On erinomaista, että ministeriön puheenvuorossa tunnistetaan kylätoiminnan ja paikallisten yhteisöjen merkitys. Toimintakykyiset yhteisöt ovat erityisen tärkeitä suomalaisilla maaseuduilla, kommentoi Suomen Kylät ry:n puheenjohtaja Arto Pirttilahti.

Kylien vapaaehtoiset ja maaseudun yrittäjät rakentavat hyvinvointia ja huoltovarmuutta paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla.

Kylävarasta valtakunnallinen toimintamalli

Maa- ja metsätalousministeriön virkakunta esittää julkaisussaan Kylävaran vakiinnuttamista valtakunnalliseksi toimintamalliksi. Kylävara on yhteisöllistä huolenpitoa ja varautumista häiriötilanteisiin. [Kylävaran työkalupakki](#) on koottu erityisesti maaseutukyliä tarpeisiin, mutta monet periaatteista sopivat myös taajamiin ja kaupunkeihin: naapurustoihin ja taloyhtiöihin.

Suomalaisen yhteiskunnan kriisinkestävyys perustuu kokonaisturvallisuuden toimintamalliin, jossa yhteiskunnan elintärkeistä toiminnoista huolehditaan viranomaisten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistoimintana. Kylävara tuo kokonaisturvallisuuden toimintamalliin tärkeän uuden näkökulman: paikallisen yhteisöllisen varautumisen.

Helmikuussa 2026 julkaistu Kylävara on kehitetty Suomen Kylät ry:n toteuttamassa EU:n maaseuturahoitteisessa Kylävara paikallisen varautumisen perustana -hankkeessa. Varautumisella on kuitenkin maaseudulla pitkät perinteet.

- Aika, jota elämme, kääntää katseet kyliin. Niissä tehdään vuosittain yli 5,2 miljoonaa tuntia vapaaehtoistyötä, jotta ihmiset ympäri maan voisivat elää sujuvaa ja turvallista arkea, sanoo Suomen Kylät ry:n toiminnanjohtaja Suvi Louhelainen.

Yhteistyö on varautumisen ja kylätoiminnan ydin

Yhteisöllinen varautuminen perustuu yhteistyöhön kyläläisten, kunnan, muiden viranomaisten ja järjestöjen kesken. Louhelainen painottaa pitkäjänteisen yhteistyön merkitystä:

- Kuntien, viranomaisten ja kylien välisen yhteistyön ja tiedonkulun merkitys on korostunut entisestään. Siksi kylätoiminnan, yhteisöllisen varautumisen ja kyläturvallisuuden kehittäminen edellyttää pitkäjänteistä tukea.

Kylätoiminta kattaa koko maan: työtä tehdään noin 4300 aktiivisen kylän verkostossa. Suomen Kylät ry vahvistaa ja luo paikallisen toiminnan edellytyksiä yhdessä maakunnallisten kyläyhdistysten kanssa.

Arto Pirttilahti muistuttaa, että yhteisöllisen varautumisen ohella myös perinteinen kylätoiminta luo pohjaa erilaisista häiriöistä selviytymiselle:

- Kylätoimijat ja muut paikalliset yhdistykset ylläpitävät kansalaistaitoja ja luovat mahdollisuuksia kokoontua ja toimia yhdessä. Arjen yhteisöllisyys ylläpitää ja vahvistaa yhteistyötaitoja, joiden merkitystä ei voi korostaa liikaa.

Turvallisuus, luottamus ja yhteistyökyky rakentuvat ennen kaikkea arjessa.

Lisätiedot

Suvi Louhelainen, toiminnanjohtaja, p. 050 574 5920

Ritva Pihlaja, projektipäällikkö, Kylävara-hanke, p. 045 341 0394